

Lunarul

BIBLIOTECA CENTRALĂ
ASOCIAȚIUNII
SIBIIU

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECOOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRISULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituțiuni și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

ELECTORAL

Ideia care a condus la acordarea votului universal a fost democratică mai presus de oricare alta. Nimic nu este mai drept omeneste, decât ca cetățenii să-și aleagă singuri pe conducătorii lor. Actul civic pe care îl facem punând ștampila „votat” pe numele aceleia ce ni s-a pare că va reprezenta mai bine interesele noastre, este plin de răspundere.

Dacă răspunderea celui care votează numai ca simplu cetățean este restrânsă la el însuși, răspunderea aceluia care din învingere — de cele mai multe ori însă numai din interes — își face obligațiunea de a conduce simpatiile votanților spre un anumit candidat, este covârșitoare. El trebuie să cunoască bine intențiunile aceluia pentru care infruntă întotdeauna neîncrederea maselor. Să-i cunoască mai întâi posibilitățile.

Paporul nostru e încă tânăr. Vitregile vremuri au ținut 70% dintre ai noștri într'un obscurantism care-i face stângaci în exercitarea drepturilor lui codată suverane.

El va avea urechea mai curând aplecată spre acela care îi va promite că va face mai mult pentru fericirea lui. Constatarea aceasta elementară, au făcut-o mai toți „politicianii” noștri și prima lor grijă, când poporul este chemat să-și investească așteptări, este împânzirea mahalalelor și mai ales a satelor cu așa zisi agenți electorali. Aceștia amestec pur și simplu populația, supralicitându-se între ei, organizând cete, semănând ura.

Principiile conducătoare ale partidelor politice, sunt mari; toate au în vedere prosperitatea statului, bunăstarea individului. Dela un partid la altul sînt uneori numai deosebiri de nuanțe pe cari agenții electorali nu le pricep ca atare ei văzând în tot ce nu e „cemnul” partidului lor, un dușman care trebuie combătut prin orice mijloc. „Mijloacele” agenților le știu și copiii!

Dumnezeu a făcut legătura cu omul mai întâi prin oameni aleși, pe urmă prin însuși fiul lui sacrificat, de ce oare conducătorii partidelor își aleg oamenii de legătură dintre cele mai rele elemente ale satelor și mahalalelor.

Acei cari pretind dreptul de a ne conduce trebuie să-și facă o datorie din necesitatea justei informări. Ce informațiuni pot avea sătenii asupra superioarelor necesități ale statului, asupra eventualelor sacrificii ale noastre, dela oameni aventurieri, răi gospodari, certaji cu justiția? Nu numai atât. Înșiși capii partidelor, acei cari la conducerea țării fiind, au — sau au avut — înalte posturi pline de răspundere, împrăștiate în propaganda lor idei ce depășesc mult dogmele partidelor lor.

idei cari turbură adânc sufletele ascultătorilor.

Ce călăuză morală au oare foștii dregători când propăvăduiesc împărțirea proprietății altora, atîta timp cât justiția a avut să le cerceteze chiar lor originea agoniselor suspecte? Când întâlnim în literatură modele ale acestora, tîntuff-i ai vieții politice, oameni cari sunt gata să moară pentru dreptate în fața ascultărilor discursului lor electoral ca să cîlcie în picioare orice urmă de morală, când au putere în mână, ne revoltăm. Când, oameni luminați, recunoaștem tipii și procedeele în viața reală, publică, indignarea noastră nu trebuie să se limiteze la expresiunea unui desgust inact v. Oricine în sufletul cărui idea de stat nu este legată de nici un interes personal, oricine înțelege marile rosturi ale națiunii în speță și ale omenirii în general, are obligațiunea ca prin limbajele sale să arate celor mai puțin pregătiți, celor mai mulți, calea cea dreaptă.

R.

Rezultatul alegerilor din județul Hunedoara.

Au votat 65 466. Anulate 1176. Lista liberară 24.960. Lista țărăniștilor 31.965. Lista gogșiilor 7241.

	Guv.	N.Ț.	NC.
Brad	477	1497	213
Baița	448	1521	65
Baia de Criș	921	564	354
Birtin	884	603	604
Dobra	715	1396	272
Hașeg	793	1633	130
Zam	575	744	589
Deva I.	929	739	133
Deva II.	360	595	108
Hunedoara	973	1040	114
Pui	1035	695	366
Grădiște	1215	846	249
Șoimuș	370	1214	75
Ilia	456	940	617
Petroșani II.	1056	984	61
Ghelar	636	1258	49
Sarbi	244	956	517
Cugir	1047	907	204
Oraștie	1047	907	230
Balșa	367	912	50
Goașiu	1048	683	412
Mihăleni	365	1409	81
Petroșani I.	1054	984	62

Cărți și reviste

„Cultura Creștină” vechea revistă a văzut din nou lumina zilei după 10 ani de dispariție. Se redactează la imbinarea Târnavelor în istoricul orașel Blaj, sub direcția unui comitet, compus din cei mai valoroși scriitori bisericrești, ai timpului: V. Macavei; I. Agârbiceanu; I. Bălan; N. Brizzeu; A. Lupeanu; T. Mălaj; Z. Păclișeanu; A. Popa; A. Tăutu; D. Neda; etc. „Cultura Creștină” și-a avut trecutul său

Editura și Revista „Satul și Școala”

A vorbi azi de preocupări culturale înseamnă a face o greșală tot așa de mare ca și când, legat la ochi, ai merge pe marginea unei prăpăști. Și, după cum observă cu drept cuvânt un gânditor al nostru, aproape toată vîlaga contemporanilor e consumată în lupta pentru bucata de pâine la cei mai mulți, iar la cei puțin în lux, petrecert și sport.

Și iată de ce când mai vedem ici, colo oameni și așezăminte care lucrează și vor să strecoare un pic de mai bine în sufletul semenilor săi, nu putem să nu încreștăm așa cum se cuvine viața de muncă închinată acestui nobil scop.

D-nii profesori C. Iencica, care este și inspector gen. șc. și D. Goga, puteau să se mulțumească cu propovăduirea binelui și frumosului dela catedră.

Dar d-nii C. Iencica și Goga, profesorii înamorați de catedră și misiunea lor, nu s'au mulțumit numai cu atât.

Stadiul de cultură în care am ajuns noi, nu este cel mai înaintat, mai cere muncă multă; spiritul public trebuie îndreptat pe calea binelui și frumosului; iar tineretul trebuie crescut curat și ideal...

Și acest lucru l'au înțeles idealistii dela Cluj care, neprecupețind nici un sacrificiu, au scos revista „Satul și Școala”, cea viguroasă respirație a gândirii lor.

Nu se poate încă prețui îndeajuns pentru câștigul cauzei educației, meritul dlor C. Iencica și Goga, de a scoate o revistă de educație, care întrunește în jurul ei colaborarea celor mai pricepuți bărbați ardelenți în domeniul educației și culturii.

Dar nu numai atât: Insuflătorii mișcării pedagogice din Cluj au înființat și o editură.

Aici, în vederea scopului ce îl urmăresc, după alegeri și cercetări minuțioase, începesc cărți bune, ce trebuiesc citite de orice cărușar ce îl preocupă problemele educației și dornic de o literatură sănătoasă. Dăm mai jos lista cărților apărute în editura rev. „Satul și Școala”, și care n'ar trebui să lipsească din biblioteca nici unui dascăl:

1) Zoe Boerescu: Organizarea grădinilor de copii din Belgia și Franța (cost. 15 lei)

2) Ioan Ghelose: Schiță monografi-

că asupra Lujerdiului-Someș (cost. 15 lei)

3) Giuseppe Lombardo-Radice: Pagini autobiografice cu o prefață de Onisifor Ghibu, Prof. la Universitatea din Cluj (cost. 15 lei).

4) Nicolae Nistor: Constatări privitoare la școala piimară din jud. Turda (cost 10 lei)

5) Alexandru Marcovici: Apostolatul educativ al lui Gioveni Cana (cost. 5 lei)

6) Omagiu Profesorului Onisifor Ghibu din partea revistei Satul și Școala (cost. 15 lei)

7) Ioan Chelcea: Literatura monografică a satelor noastre și problemele în legătură cu studiul satului românesc (cost. 15 lei)

8) Dimitrie Goga: Consolidarea Unirii Principatelor prin țărani (cost. 5 lei)

9) Dr. Dimetrie Todoran: Bazele psihologiei caracterului. (cost. 50 lei.)

10) Constantin Stan: Din problemele învățământului primar (cost. 25 lei)

11) Prof. Sr. Richard Wahle: Liceul universal. (cost. 10 lei)

12) Vasile Băncilă: Literatură și puritate. (cost. 10 lei)

13) Valeria Marchiș: Feleacul. Schiță monografică. (cost. 25 lei)

14) Grigore Popa: Inteligența socială și psihologia conducătorului (cost. 25 lei)

15) Petre Lechelizeanu: Maria Montessori și educația nouă (cost. 25 lei)

16) Gh. Lombardo-Radice școlarii Aliciei Franchetti. (cost. 25 lei)

17) Legea învățământului primar cu note și comentarii de C. Iencica- (cost. 25 lei)

18) H. H. Sthala Cultura satelor. (cost. 15 lei)

19) D. Goga: Pedagogul V. Gr. Borgovan (cost. 25 lei)

Binefăcătoarea activitate pe ogorul culturii și educ., a dlor Iencica și Goga va găsi răsunetul meritat, desigur, în rândurile dascălimei române.

N. B. Aceste studii pot fi cerute contra cost la administrația revistei (Cluj Str. Bob Nr. 13).

Fitiorescu.

cultura creștină a neamului și-a binecuvîntării noastre.

Este o revistă care face să fie citită. Mai ales sperând că se va menține departe de intrîgile și bălăcăriile în cari se coboară azi — în general — scrisul nostru.

Are lunar, cu abonamentul de 250 Lei pentru instituții, profesori, învățători și studenți.

V. Ungureanu

Premiile imprumutului de inzestrare 1934

Table with 3 columns of numbers representing loan amounts and identifiers.

Cronica socială.

Dispar fete

Reportajele de senzație ale gazetelor sunt adeseori ocupate de diverse cazuri de dispariții. Când dispăruții sunt femei, cercetătorii cunosc directive care trebuiesc luate pentru a ajunge la o lămurire.

Sfințirea bisericii din Strâmba

Un nou lăcaș de închinare s'a dat destinației sale sfinte în ziua de 9 Februarie 1936. Slujba sfințirii bisericii din Strâmba a fost oficiată de un sobor de 13 preoți în frunte cu tînărul protoiereu P. C. Ștefan Bogdan al Hălmagiului.

Examenul de înaintare la gradul II al învățătorilor

Ministerul instrucției a delegat pe următorii inspectori ai învățămîntului primar să facă inspecțiile speciale învățătorilor cari urmează a se prezenta la examenul de înaintare la gradul II.